

Zanwiyekalo san 1997

BAKURUBASANNI

(timoko 12 songs)

Mali kono = Dorome 300

Afriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 25nan boko300nan A songo : dorome : 15

Bubagaw fagalan were lakodonna Senegali

Afriki jamanaw jiriforotigiw be feerejini natuma bee ani yoro bee, walasa k'u ka jiriturulenw kisi bubagaw mantooro ma. O siratige la, Senegalijamana jiriforotigi dow ka ninin bora mobili moteri tulu nogolen koro kan, k'o sifile, fo ka d'a la, k'o be se ka mangorosun bubagaw bee faga. O jiriforotigiw ka fo la, o mogoo min y'a ka foro mangorosunw mun ni mobili moteri tulu nogolen korye, wali k'a funfun mangorosunw jukoro, bubagaw bee be sa, wa bubaga werew te wuli o tigi ka mangoroforo kono tugun.

Jiriforotigi minnu ye nin feere soro, olu y'a jira ko geloya kelen min b'a la, o ye mobili tulu nogolen koro soroli ye. O be soro mogoo minnu bolo, olu dow b'a di jiriforotigiw ma gansan. Nka, dow b'a litiri kelen feere sefa waridore 10. A tulu suguya caman soroli ye timinandiya dan bee ye. A te ne taama banbali ko, dugu mobilidilanyoro n'a esansifeereyoro. N'olutedugu minnu kono, o jiriforotigiw be wajibya ka taa tulu koro in nini yoro were, wali ka feere were nini bubagaw fagali la.

San 1997 sorow n'a musakaw boladacogo ye depitew sewa

Taratadon, desanburukalo tile 17, san 1996, depitew jenna ni goferenaman ka san 1997 sorow n'a musakaw boladacogo ye. San 1997 nafolo soro jateminera ka ben sefa miliyari 379 ani 5 ma; musakaw be ben sefa miliyari 400 ani 3 ma. Nafolo deseta, n'o ye wo ye sorow ni musakaw ce, min ka kan ka lafa ni jamana werew ka deme ye, o hake be ben sefa miliyari 20 ani 7 ma. Ni mogoo min ye jatemine ke, k'a ta san 1994, ka n'a bila san 1997 la, i b'a kolosi ko san o san, do be ka bo nafolo deseta la ka t'a fe. O b'a jira ko jamana ka nafoloko hamie ka nogoya doonindoonin. Aw yere k'a laje : san 1994, nafolo deseta kera sefa miliyari 82 ani 9 ye ; san 1995, a benne sefa miliyari 54 ani 1 ma ; san 1996, nafolo deseta jiginna ka ke sefa miliyari 46 ani 4 ye. Ajirala koni wote nataw musakakotunte, san 1997 nafolo deseta tun be jigin fo ka se sefa miliyari 13 ani 6 ma. Kalafili musakaw be ben sefa miliyari 7 ani 1 ma.

Nin bee lajelen temennen kofe, goferenaman y'a jira ko faso ka nafolo kanitaw be se sefa miliyari 202 ni 8 ma,

ka soro laadalamusakaw te temen sefa miliyari 137 ani 4 kan. O la, wari hake min ka kan ka to kesu kono, musakaw bolen kofe, o be ben sefa miliyari 65 ani 3 ma. A sabatira ko ni kow tora nin taasira kan, san 1998, n'Ala sonna, Mali yere be se k'a jen'a ka nafolokomusakaw bee lajelen ye. A tena doreme kelen donon jamana were fe. O koso, depitew ye goferenaman fo k'a walenumandona ka nin wale ceni na.

KONKO

Ladanu ye mun ye ?

ne 2

Donsoya ni forokurabo sariyaw ne 3

Satine - Jhan - Dilancogo

ne 2

Bana minnu be soro cenimusoya

Kelukorobakwa jiko hamie banna

ne 3

sira fe ne 8

Witamini «C» nafama caman be

nsiramugu la

ne 8

Ladamu ye mun ye ?

Nin ye masala ye, min kera Mohamedi Kone ni Buguni arajoso «Banimoncœ» fe, denmisénw ladamuniko kan. Mohamedi Kone ye la kolikaramogoye, Buguni lise la.

1 - Ladamu ye mun ye ?

Ka mogo ladamu o koro ye mun ye ? Ne bolo o koro ye k'a tigilamogo deme a ka se k'aka mogoya taabolo bee sabati konuman, i n'a fo farikolo sira, hakliko sira, jogoko sira, diineko sira. Feerew dili don a ma, min b'a to a be bo a yere la, a ka mogoya dafalen kono, min be ke sababu ye ka a yere sigiyoro fana kecogo yelema.

2- Aw miiri ye mun ye bi denmisénw ka ladamu kan ?

Bi denmisénw ka ladamu, ni kuma diyara n da, n b'a fo ko ladamu filen cira a meenna; a kalabagaw m'a kala ka ne halibi. A kp kelen be galomajirako ye, bawo Masa Ala ye don o don dugu je, an be an ne tanamako doron de ye, danbetiye walew foro nenen be kosebe. Adogomanin, o ye yere-sago-ke ye, ka nisondiya furakise tali fara o kan, k'o dafa ni dolomin ye. Usi ma se ko minnu ma, ub'o ke. Npogotigi gatigi ni ceganan gatigi ka ca, u bee denbayara, k'u ke kolutigi ye k'a soro furusiri ma ke folo.

3 - Denmisénw be mogosbeya walew taama wa? (foli, demendon, yemajigin, gasisigi)

Denmisén caman te mogosbeya walew taama a nema. Misali la : a dow ni mogokoroba be ben, u te a fo i ni nogontuma, u bolo n'u y'o fo o be do bo u ka daradiya la. Duw be yen mogokoroba donitigi be temen denmisénw na ka don, o y'a soro u be mariyasibo la, kelen te yen min be a kunben ka doni jigin ka bo a kun, dow kuncé ka bon. Gasisigi tilalen don a fanba la, k'a fo nin ye n fa filanye, walima nkoro filan, n man kan ka nin kuma suguya fo a nena, tari n man kan ka nin fini suguya

don a nena; o miiri te na u la.

4 - Udalendon an ka ko korow la wa?

Udalendon an ka korolenw na, bawo o te halikiyamako ye, o ye dije kono koye, obeké an yere sen kan. Ni i ma ninto, nbeli kutige, u caman delila k'o men, ayiwa a ko bora a sira fe. Dow be coolo ka taa san caman ke jamana janw na, nka ni den kera korolenw na o caman be segin ka na, o temennen ko, banaw be yen n'o ye i min, a be foke bolonoden, dogotorote o banakis ye, fo ni i ye domaw, walima basitigw segere. Ocamankera u nena, udalen b'o la.

5 - Cekorobaw be an danbe korow latemen denmisénw ma wa ?

Ubeulatemen u ma, nka latemencogo b'a la de ! N'a fora no be jobugu, takan b'a la, denmisén minnu be cekorobaw senkoro sanga ni waati bee, n'u kolonnen don u ye ka fara o kan a ka c'a la u be u kono dayele clu ye.

6 - Ladamu jaasili ye jor no ye ?

An bee no don, ko n'i y'a fo i den ma baba kumandan, a be nisongo kani e folo la. An ta kelen be o de ye. Denw diyanye y'a to an te fosi lagosi u bolo, fatomanw ni batomanw, papu, ni bizu ani lagarew, an ye olu ke sefanw ye; u be ta doyi, u be bila doyi, olu korokeninw Maduw ni Buramaw, geleman te fo clu ye.

Olu ni son kolon be moten, u korolen, an be a fo k'an be son jugu bo u la, o b'a soro su kora an na ladamu kene kan. Misali la : denba be i kanto «Madu n'i m'a dabila, n'i fa nana, n b'a fo a ye». O la, Madu te siran a ba ne bilen. Walima Fanta ye a ban yorofuran ni minennogoko ma. Baneba be i kanto «Fanta fo Ala ka den di i ma, min be nin juru sara i la. Ni nin kera bangebaaw yere kumacogo ni u kecogo ye, ladamu ma jaasi sa? Ka d'a kan u bannen don k'u jenin yoro fin.

7 - Wele jumen be e bolo ka o lase ?

Ka mogo ladamu, fo an k'a faamuya k'otaalanyewale damadowye, minnu

file :

- An ka ke an denw fe walasa an tin be don u la.
- An ka u kolosi u ka ko ketaw la.
- An ka sira don u koro min be u bo fili la.
- An ka u fana lamen.

Nin wale kofolenw ka kan ka ke bonya ni sagogelya kono.

Mohamedi Kone
Lakolikaramogo
Buguni «Lise» la

Safune «Jibani» Dilancogo

Safune «Jibani» ye safune ye, min be dilan ni fen damadow ye. Safune in kefenw soroli man geen hali doonin; wa a be bugun kosebe koli ani finiko la. Safune «Jibani» musakaw ka doko haali.

Fen minnu be ke ka safune in dilan, olu file : situlu kilo 4; katanin kilo 1; farinimugu kilo 1; Omci foroko 2; latikolon doonin min b'a kasa diya; ani jisuma litiri 15.

Tumia min na n'i y'e fen kofolen ninnu bee lajelen soro ka bila i koro, i be soro ka safune dilanni baaraw damine. I be folo ka situlu kilo 4 ke daga la, k'a yeelen, fo k'a kasa tige pewu. I be soro ka katanin kilo 1 ke jisuma litiri 7 la, foka katanin yeelen, fo k'a ban; o kofe, i be farinimugu kilo 1 ke jisuma litiri 7 la; i be soro ka kataninji litiri 7 in ke bejuwari kono, ka farininiyelema o kan; ka laban ka ji litiri 1 ke ka katanin minen ani farinini minen sannako, k'o ji ke bejuwari kono; i be soro ka situlu yeelennen, kasatigelen litiri 4 in yelema bejuwari kono, k'u lamaga fo ka sanga 25 ke. I be soro ka latikolon k'a la, k'a kasa diya n'o ye. N'i y'a lamaga kosebe, i be soro k'a ke mulu kono, walima i b'a to bejuwari kono yen fo k'a simi kosebe. I be soro k'a tige-tige k'a ke safunekunw ye. Safune «Jibani» musaka ka doko kosebe.

Mamadu Jara
Animateri N'Pesaribugu-
Masantola-Kolokani.

Kulukorobakaw ka jiko hami banna

San o san, tilema waati la, Kulukoroba musow ka ji soroli be ke segenani makaritokodan bee lajelen ye. Tine don, Kulukoro dugu sigilen don bada la; nka o ji saniyalen te; a te se ka minka sorotangalan, zaweliji ma k'a la.

Kulukorobakaw, kerenkerennenya la, musow ye Ala tanu jumadon, desanburukalo tile 20, san 1996, k'a sababu ke jamanatigi furumuso Adamu Ba Konare ye jisamayor 4 kurunbonkari, minnu musakaw bee lajelen benna sefa miliyon 6 ma; a kelen-kelen bee be ji litiri baasaba sama lere kelen kono.

Wale in diyara musow ye fo k'a damatemen. O koso, Kulukoroba musow ka maakoro, Wuju Kulubali ye musow ka nisondiya, foli ani tanuni lase Adamu Ba Konare ma. Musokoroba ko wale in ye Ala yere de ka sonni ye, k'a sababu ke jiko tun be musow jore k'u hami cogoya min na.

Kulukoromeri, Mamadu Buwaje Jara fana ye jamana nemaa furumuso fo, ka barikada a ye a ka demeni kotegebali la, ka nesin jamana desebaato ma. Mamadu Buwaje Jara y'a jira ko baara caman bolodalen don Kulukoro dugu fe, i n'a fo denmisew demeni baaraw, anijikonenabolin'a sabatilibaaraw, ka fara babili do dilanni kan ka Kulukoro ba tige; ani cemancekalanso do joli Kulukoro dugukono. Kulukorokononmogowbee be ben baamugan ani duuru ma.

SARIYA

Wote te daga mog'o minnu ye

Mali ka sariyasunba sariyaden 27 nan b'a jira ko wote dama ka kan jamanaden bee la, fo mog'o damadaw. O ye mog'o jumew ye? Afolyemogominuku kaso, walima jantonyerelakaso ka ca nikalo kelen ye, n'u nangira sariya fe, k'a sababu ke sojeli, namara, janfa, faso ka nafolo sojeli, seerejuguya, ani yuruguyurugu caman werew n'u nogonnaw.

Abe se ka ke, ka fara uka kaso kan, sariya ye alamani bin nin mog'o kofolenw kan.

O kofe, mogow yamaruyalen te ka wote, mog'o minnu ka kaso ka ca ni kalo ye, walima n'u ka jantonyerelakaso ka ca nikalo wooro ye, n'u bee lajelen nangilen don sariya fe, k'a sababu ke ko werew ye, minnu ni wale kofolenw te kelenw ye.

Sariya ye mogobolilen minnu nangi u kofe, ani wote kojew sariyaso ma jen ni mog'o minnu ka wote ye, olu si man kan cogo si la ka wote. Nka, nin bee lajelen ye sariyatigw ka naniya sirilenw ye woteko la, walasa ka laadiriya ani jelenya ni danbe sabati jamana kono. A ka c'a la nin naniyaw si te waleya, k'a sababu ke, ni kalafili waati surunyara, mog'o «nogolen» caman be yen minnu be seben nini yuruguyurugu la sariyasow fe, seben min b'a sementiya ko kabini Ala k'u da, u ma su kelen si kaso kono fofo; hali n'a y'a soro k'u ye kaso ke sine caman. Sanko olu ka se ka wote doren, k'u nidungo mogow sugandi ka sigi fanga la. O siratig'e kelen in na, kasodenkoro dowbe se ka nemaaya yere soro ka jamana mara. Sike !

Donsoya ni forokurabo sariyaw

Mali minisiri jekulu y'a ka laadala tonsigi doke, ntendend, san 1996, desanburukalo temennen, min nemogoya tun be jamana kuntigi Alifa Umaru Konare bolo.

Fee're caman ni sariya caman bolodara tonsigi in senfe.

Nka kerekernenya la, donsoya ni jiritige ni forokurabo sariyaw nesinna an balima togodalamogow ma. U cema, sariya minnu dagalen don ani minnu ma daga, ka fara u waleyali kan, da ser'olu de ma kosebe. Wari kasabi min fana ka kankasara wale kofolen ninnutimeli la, minisiriw y'olu dantig'e u ka laje kadara kono.

A jirala k'an ka jamana saheliyanfan min ye dugukolo senye'orjumanwye, ni mogomin b'a fe ka forokurabo baaraw ke yen, otigilamogoka kankawusuru minnu sara faso ye, o file:

A - Saheliyanfan na :

1- Forokurabo min te ne jiritig'e ko, o forotigi ka wusuru hake ye sefawari 1500 ye, taari kelen o taari kelen wagaboli la.

2- Jiritig'e te forokurabo min na, o forotigi ka wusuru bota hake ye sefawari 1000 ye, taari kelen wagaboli la.

B - Sudanyanfan na :

1 - Forokurabo n'a jiritig'e wusuru sarata ye sefawari 3000 ye, taari kelen wagaboli la.

2- Jiritig'e te forokurabo min na, sudanyanfan na Mali kono, o wusuru sarata ye sefawari 2000 ye, taari kelen o taari kelen wagaboli la.

Nin sariya ninnutakunye dugukolo n'a kanfenw lakanani de ye, i n'a fo jiriw ni kungosogow.

Gelyea be kooriko la ninan

Nin ye laadili ye ka lase «AV» duguw ma. Ninan, n'i ye kooriforotigw sigi kemekeme, minnu b'u ka juru sara, olu te temen 45 kan. A to 55 ka koori sorolen te se cogo si la, k'u ka juru sara. O sababu ye sanji nacogo ye, kooricaman ma ne ninan. O be na ni gelyea ye koori

wari tilali la duguw kono ninan. Mun na ?

«CMDT» b'a ka juru bee tige dugu ka koori sorolen mume la. N'o y'a sorogow min ka koori sorolen ta ka juru sara, o be ke gelyeaba ye dugu kono.

Nka, ninn'ataa bee, «AV» nemogow ka kan ka hakili sorogonan kooriko

la, k'ad'akan ninanta inkera kasaara ye, min bora Ala yoro ka cun koorisene law kan. A wariko ka kan ka nejini ni hakili de ye ! San kelen tineken te waati bee tineken ye ! Wa ko kelen temennen te ko bee bannen ye ! Ala k'an ni sababa ben !

Sheki Madu So n°1
Ntinenga-Fana-mara.

An k'an cesiri demew minecogo la

Kabini Ala ye hadamaden bila dije kono, a ye nogondeme wajibya mogow ni nogon ce. O b'a jira ko faamaw ka kan ka faantanw deme, ko keneyabagatow ka hine banabagatow la; ko jamana yiriwalenw ka deme don faantaw jamanaw la.

Deme suguya ka ca jamanaw ni nogon ce. U be talike kalankow la ani jikow, ani baganmarakow, ani senekow... An k'a don fana ko deme caman nesinnen donaka togodala duguw de ma. A be san caman bo bi, jamana caman nemogow be ka dugumisew deme kalanko ni baara caman werew la. O wale in ye here belebele ye, min b'a to togodala mogow be se k'u yerew ka netaa sabati.

Nka, a kolosira ko dugu caman mogow te ka deme in faamuya cogoya numan na. Sabu, a be mogo caman hakili la ko deme in ye wajibi de ye ka nesin olu ma, ko wajibi don

olu ka deme ciyakeda werew mogow fe. Nin mogo ninnu ma deme cogoya faamuya halidoenin, sabu u'ta don ko deme folo-folo be bo dugumogow yere de la. Ni dugu mogow ma son deme ma, hadamaden were te se k'u wajibya. Deme caman be yen, minnu te se ka ke nogoya la ni dugu mogow yere ma wuli k'u jo, ni dugu mogow m'u cesiri. Misali : ni digi be dilan, a ka kan dugu mogow k'u jija baaradenya joyoro la, walima kabakuru donini wotorow la; ni kalan be ke, a ka kan dugu mogow ka kalanso jo...

Ni ciyakedaw baarakelaw taara ni deme ye togoda dow la, yen mogow be nisondiya ka deme in kuben; nka ni baara daminera, togodalamogow be laban ka salaya baara la. U te son ka baara keni janiya numanyesabu, ub'a fok'olute sara soro. Nintamasine jugu in kolosira deme ciyakeda yoro caman mogow fe, togoda dugucaman na. A kera sababuye ka baara caman keli bali, walima ka baara caman keli

sumaya, deme hukumu kono. O tuma, nininkali be ke : deme kekun ye mun ye ? Dugumogow joyoro ka kan ka ke mun ye deme hukumu kono ?

Ne hakili la, deme baara nesinnen don dugumogow bee ka here de ma. Ni dugumogow ma son ka deme baarawke, o b'a jirak'ut'uka yiriwali sabatili fe; u tu ka netaa fe. Ne ka faamuyali la, ni hadamaden ye baara o baara keni janiya numanya ye, a b'o baara nafa don, w'a be se o minecogo la. A tena son o baara kelen in ka tine gansan.

O tuma, ne b'a fe togodalamogow k'u miiri; u k'a don ko deme soroli ka gelen, wa deme te di dugu bee ma gansan. Deme be di dugu cesirilenw de ma.

O hukumu kono, ni deme sera dugu min ma, o dugudenw ka kan ka deme in mine n'u bolo fila ye; u ka kan ka wuli k'u jo; k'u cesiri a baara keli fe (n'u seko n'u donko bee ye). U kana miiri sarako la, sabu u sara be deme in de kono.

Ni baara man di mogo min ye, o mogo man kan ni deme ye.

Amidu Kulubali

Sikopu !

Sikopu ! e kera tile ye, ka dibifara ka bo senekelaw ne koro, k'a jira an baarakeno gonw na ko senekela ye kelen ni fila don ka bo nogon na sa ! ko do kera sa ! O tuma, i ni poyi ka kan.

Bawo i ye kogaji kalaya, ka baji kalaya, ka kojininw bee duruntu tile saba kono. Maliw siranna. Bamaw jorela. Jegew bee halakira . A ker'u bee kono kodo surunyalendon... K'a jira an baarakeno gonw na, ko tubabukan menbaliya koro te fendonbaliya ye. Jon'y'oke ? Sikopu ! Wa i ni poyi !

Adama Dawuda Sangare
Jumazana-Kocebugu-Buwaninje
«AW»

An k'an kofile dōconin

E ! bi ma dugu je koyi ! Do kera sa !
Fendotun ye tijé ye kunun, o te ben
sen ma bi.

An ka baw tun be fa, fo k'u walankatan,
Sanji tun be kalo jenama woɔɔrɔ fo wolonwula ke nali la.
Senefenw tun be ne fo k'a fo a to ten.
Cibaranin dɔnbaa tun ka ca anw fe,
jɔmasa tun te ban.
Sanwolowulatasman sɔrɔli tun ma se dugutaa la.
Baganw tun falen debedebɛ, wa jegekene ni nonkene tun te negelafen ye anw fe.
Fan bee tun ye kɔrɔn ye.
O dun-ka-fa kɔnɔ, anw ka maloseneyɔrɔ dilanna, k'a tɔgo da «Joro kɔlɔn» «Operasɔnri» ka hukumu kɔnɔ.
O san mugan ni naani ye ninan ye.
K'a ta Cine fo Sinenku, dugukolo ka ne dan don ; yɔrow b'a la, dabatigi ma bin tige yen folo.
Jewdilanni daminelen, dugucaman sigiyɔrɔ yelemaria, jɔseneyɔrɔw dɔgɔyara.
Ko malo ka di !
K'a nafa ka bon !
K'a be se ka ciklaw ka bɔnogɔla teliya !
ɔnhon, n teri ne ma ban nin si ma !
Nka o k'a sɔrɔ malo yere be sɔrɔ de !
Tijé fɔnteri ye, o man kan ka teriya sa !
Je woɔɔrɔ minnu dilanna, jidinge ni tintinkun te dan ka ban olu kɔnɔ.
Jisiraw gerenna, forow nɔɔrɔ dɔgɔyara, cikeminen ma labɔlike, wa san o san do de be bɔ sɔrɔw la, jisongo yere te jini ka sɔrɔ forow

kɔnɔ.

An ka ca san tan ye o la.
Don min ni bi ka kan !
Anw segenna, antɔɔrla, watɔt'an na koyi !
Ni malosenetuma sera anw fe yan, baara wulila, tirikitɔrɔkɔ dabora, gɔrɔgɔjurudon dabɔra wa dewaliyasɔnko y'a to be don nɔgon na, malosi geleýara, nɔgonin te se ka san.
O n'a taa o taa n'i m'a shiyen, i ni te lafiya.
Girinkajɔnikuma be jini ka lakɔlidenw maaya ban.
Ko malo ka shiyen joona, walasa ka se ka bɔ a yere la, ka ben jidon waati ma.
Shiyenni be dulonnen sanji de la, o dun ko kelen be an bolo dabalibanko ye.
Don kera kɔrɔlen kan !
Si kera misiriw kɔnɔ !
Bee y'i ta fo, bee y'i ta ke, anw dɔnko banne sanjiko la.
Ji kufɔlɔ mana ne, n'a cemance ma ke «ne t'a to sidon ye», a laban na ke woobaden ye !
Lakɔliden ka kuma te fən ne o la ! Wa «Bendiya» ka wari joyɔrɔ t'q la.
E ! Jemogow, a't'a kofile an n'a dɔɔn !
Ni jiko de ye maloseneko geleýa folo ye, ne hakili la Banbuguci y'o jebila baara ke.
Fadenw be samiyefilake la ba kofe Jɔnɔ !
Anw sigilen don Alamakɔnɔ na Joro !
A fo anw sen be Mali ko in na ?
An ka jɔseneyɔrɔw banna ! Wa malo ma sɔrɔ.
Dɔgɔtɔrɔso fila, lakoliso saba, dugu 82.
A' y'a laje koyi !
N'a təna ne malosenekɔ, jew te dilan !
Wale minnu daminera jew kɔnɔ, Ala k'olu ni sababa ben.
N'anw ye ji sɔrɔ an sago la k'an bɔ sanji ka jɔnya la, fo ni malowɔrɔyɔrɔ kura were jɔra.
Wa da ka gun maloko, an b'an jo n'o ye fasayi.

Lamini Sise Ofisiri la Segu.

A' kana nɔgon dabali !

Anw koɔrisenelaw kamana ganna, k'a sababu ke ntumuko ye koori la ninan. Akera kabako yere de ye anw bolo kosebe, bawo a juguyara kojugu. Furaji yere te se ka ntumuw faga tugun.

A fɔra ko furaji ka kan ka nagami ji litiri hake min na, o bee bɔr'a ma sisani. An be don min na i ko bi, anw be ji litiri naani ni furaji litiri kelen nagami nɔgon na; o be ntumuw niginaga, nka u te sa.

Ni Ala m'anw deme nin ntumuko kasaara in na, don do, a bəna ke sababu ye ka belebele bo koori sɔrɔ la Mali kɔnɔ. Ala k'an ni sababu numan ben.

Nintemennen kofe, ne b'a jini an ka jamana jemaya jinibagaw fe, u kana u dantige u da la, jemaya jinini kɔnɔla, jamanadenwye, ko n be nin ni nin k'aw ye ni n ye jemaya sɔrɔ. O te ben, bawo ni mɔgɔ min y'a dantige walasa mɔgɔw ka k'a fe, n'a ye jemaya sɔrɔ, a y'a dantige min na mɔgɔw ye, n'o ma waleya a b'o tigi ka jemaya lagosi, ka laban k'a ka tɔndenw kunmasuuli jamana kɔnɔ.

Anw kana nɔgon dabali fana. Obaara jugu be se ka ke sababu ye ka jamana mɔgɔbaw silatunun, ka laban ka jamana nagasi. O ye fən ye min man kan jaman kɔnɔ. Hali ni jamanaden bee lajelen wulila jemaya nofe, Ala y'anw marali di mɔgɔ min ma, o de b'an mara. Mɔgɔ si se t'o la; fo Ala kelen.

Ala k'an ni jemogoya jinibagaw bee lajelen son hakili la, jamana in ka jetaa sabatili cogo juman hukumu kɔnɔ. Ala ka jamana sankɔrɔta, ka sɔrɔw jiidi, k'a faamaw ben kankelen kan jamana joli la. Ala ka faantaw lahine, ka nafolotigiw ke kaaribagaw ye ka jesin faantanw ma.

Musa Kulibali
Tigina. Falo.

Folo teriya tun te ko lankolon ye

Nin tun ye terima ce fila ye, ka bo Bendugu. Kabini u denmisennima, u ye teriya damine fo ka n'u ke bilakoro kogolenw ye. Kelen togo ye Mamani; kelen togo Zanke.

Mamari ni Zanke tora nogonfe; su t'u fara, tile t'u fara; fo ka n'u se bolokoli ye. U bolokora nogonfe; ka bo bolokoso kono, u b'u ka teriya la. U kera kamalenkoro dafalenw ye.

Ala nan'a ke Mamari somogow ye muso jini Mamari ye. Tuma min na muso soroia, Mamari somogow ye Zanke wele ka Mamari ka musomanineli fo a ye. Zanke k'o diyara aie ye kosebe, ko Ala ka here don jira u bee la.

Okelen, Mamari n'a terike tora nogon bolo, fo ka na maminemuso kogo, k'o se furu ma. Npogotigi in togo tun ye Tenenku.

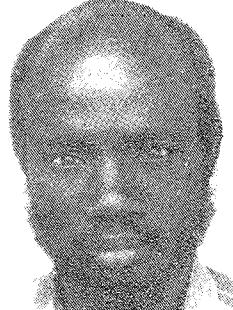
Tenenku somogowyecibila Mamari somogow ma ko u denmuso sera furu ye. Mamari somogow ye woro tige ka ci muso somogow ma, k'u ka u muso d'u ma.

Tenenku somogow k'o te baasi ye; ko ni denmuso sera furu ye, a ka ni a ce ka so. U ye kono dogoda, ka ben don kelen kan.

Mamari somogow ye Zanke wele ka kono da a tulokan, ko a n'a terike ka labenw ke. O don bamanan na, ni kamalen min ka kono bena ke, a n'a terike tun be tinedala segere, ka taa kono lajeli ke, ni kono be don here la, ka bo here la, ni saraka fana b'a la, u k'o don.

Mamari n'a terike taara tinedugu, ka kono lajeli ketinedala jana Sunkoba Jara fe. Ko Sunkoba k'a lajeli ke kono la, n'a be ke here la, ka bo here la, ni saraka min fana b'a la, uk'o don. O waati, bamanan na, ni kamalen min ka kono be ke; kono n'a terike kun tun be tugu nogon fe; o kofe, kono terike be kono bamu ka taa kono la.

Tinedala Sunkoba ye tinedenw ci k'u laje. A ye buguri file, k'a file, k'a file kosebe. A y'a ye buguri la ko kono be ke here la, nka tooroko kelen b'a la, min ka gelon kosebe. Sunkoba y'a

kanto terima fila ma: << Ni kono don sera ni a fila kun tugura nogonfe, kono ke terike mana kono ke bamu ka taa don kono so kono, n'a y'a jigin

doron kono ke terike ne be mine a la pewu. >>

Mamari n'a terike ye tinedala nininka ni saraka be soro a ko la. Sunkoba ye buguri nininka tugun. A ye tinedenw ci k'u laje. A ko saraka min b'a la, o ye ko kelen doron ye, min ka gelon kosebe. Terima fila ko Sunkoba k'a fo. A ko saraka min b'a la, oye ninye: << N'Ala y'a ke kono kera ka ban pewu, ni Ala m'an ka jonya jo an kan, muso kono ne folobe ke ce ye. Niden in balola, ka na taama, fo ka se boli - boli ye, aw be den in kantige, k'a kantigejoli ke ka Zanke neko. N'okera, a ne be yele. N'o te, saraka were t'a la ! >>

Tuma min na tinedala y'a ka bugurikan lase, kono ke Mamari ye kuma jir'a terike la. A ko terike ma, ko n'a ko sera necima, a ka sabali, ka sonale ni mogo were kun ka tugu nogonfe. Zanke ko abada. Ko hali ni ale Zanke ni be to a la, ale ni Mamari kun be tugu nogonfe. U seginna so, ka labenw ke ka kono makono. Kono don selen, Mamari n'a terike Zanke kun tugura nogonfe. Kuntugu bannen, Zanke y'a terike bamu ka sin kono so la. Tuma min na a donna kono so kono, ka terike jigin, a ne fila miner'a la o yoro la. AA I nin kera kamanaganyo! Mogow ka koduman ker'ubolo kogomanye. Dow ko kono ke tere ka jugu; dow ko kono muso de tere man ni. Bee y'a ta fo; bee kamanaganna. Min ye min don, min bee se min na, bee y'a ta ke; o si ni sababa ma ben!

U tora o cogo la fo ka taa kono ban. Zanke koni ne fila minelen don ten. A te fosi ye. Mamari n'a muso fana kunnasirilen dontuma bee, uterike ka neko y'a sababu ye. U tora ten, fo Ala nana Tenenku garijege, ka n'a jigin denke la. Den togo dara ko Dondo ko.

Dondoko nana korobaya, ka setaama ye, fo a be boli - boli ka taa yoro la. Don do, sufie, Mamari n'a muso be baro la, fo Ala nana muso da labila. Tenenku ko a ce ma : << Zanke ka neko in kera baara ye de ! N'an ma wuli k'an jo, a ko kera kunnasirikoba ye de ! >>

Muso ko hali ni Zanke ka neko fura be bo ale ni la, ale b'a di, walasa Zanke ne ka yele. Okelen, Mamari k'o te baasi ye. Aye ko ne bee lajelen, nefo muso ye. Ko ale ni Zanke tun taara kono lajeli ke; new mineliko fura tinedala fe. Kofura kelen, walima saraka kelen min be neko in na, o ye an denke folo kantigeli ye, k'o kantigejoli ke ka new ko.

Muso k'o te baasi ye. Ale jenna no ye. Don do sogomada fe, u ye denkenin mine k'a kantige, k'a kantigejoli min, k'o mara minen do kono. Utaara Zanke nofe, ko a ka na, u ka baro ke. Zanke nana tuma min na, u ye joli ke ka Zanke ne ko. Zanke ne yelela o yoronin bee. Zanke ko : << Aa ! Mamari, a' ye mun ke ne na tan ? >> Mamari ko Zanke ma, k'o tuma a ninena wa ? << Tinedala ye kuma min fo an ye, den kantigelijoliko, e ninena ? >>

Mamari ye nin kuma fo yoronin min na, a terike Zanke sinna k'i ke a kan, ko fo a ka Mamari faga; ko mun na Mamari sonna ka denkenin faga. Mankana nana bonya, ka se dugu fan bee fe, fo mogow bora ko kalama. Jama kera ka Mamari ka so fa; u ye Mamari mine, k'u b'a faga. Dow ko k'a jeni. Kuma cayara. Bee b'a ta fo. Mamari yere laban nan'a kanto jama ma, ko bee ka sabali, k'a lemen. Jama kera sewu ! Mamari donna korofo nena, k'a fo, k'a ban pewu, kabini ko damine la, fo ka se jama ka foli ma, ale ka so kono. Okelen, bee Sumana suu ! Dugutigi ko : << Nin kuma banna koyi. Numana sara ye numanyo; juguman sara ye juguman ye. Ninnu ka teriya bora Ala yoro. >> N balimaw ! ninnu mogo saba la, ce fila ni musoin, jumen kaarilendon ka temen tow kan ?

A' ye n jaabi ! .

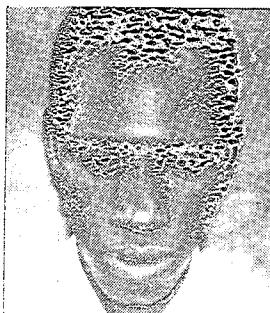
Basiru Kulubali Joro Bamanan.

Terima fila

Terima fila bennen.
 Terima fila barikama
 Terima fila jolen
 Terima fila ? Ne b'a fe k'aw don kosebe,
 Fo k'aw dønnakari
 K'aw ke n teriw ye fana, ani n
 taamajogonw.
 Aw ye joww ye ?
 Ni mogo m'aw don, o te mogo ye.
 N'aw te mogo min na, o te ke mogo ye.
 N'aw te mogo min na, o te fen don.
 N'aw te mogo min na, o ka fosi te sabati.
 Aw ye joww ye ?
 N balimaw ! aw y'a laje ka terima fila
 ninnu don !
 Aw ye joww ye ?
 Ce ni muso ; denmisén ni maakoroba,
 bee k'a laje ka terima fila ninnu don.
 N'aw m'u nini k'u faamu,
 Aw ka fosi te sabati aw bolo.
 A' ka fosi te ne.
 Olu ye joww ye ?
 Cikela, baganmarala, monnikela, ani
 jagokela, an k'an jija ka terima fila ninnu
 don.
 Aw ye mun ye ?
 Aw ye hakili ani dusu ye !
 Hakili ni dusu de ye teri ye.
 Ni hakili ni dusu te mogo min na, i ka
 mogoya be don bogo la.
 I te se ka don, sanko ka faamu.
 N balimaw ! Aw k'a don ! Hakili ni dusu
 de ye mogoya taalan ye.
 Olu fila si te taa si ko.

Mameri Dumuya
 Balikukalan karamogo
 Siriba Cemala Dogo
 Buguni mara la.

A' ye siran naafigi ne !

An ka baro doonin; dije ye baroyoro ye; barotélahara. N balimaw ! a' ye siran naafigi ne; naafigiw man ni.
 Nin kera terima fila ye; u tun ka di kosebe. Muso tun be kelen bolo; to kelen tun ye ceganan ye.

Don o don, ceganan in tun be taa baro la musotigi fe, a ka so.

Terima fila ninnu tora nin cogo la ten, fo don do la, naafigike do taara a fo musocce ye, ko karisa : << E dalen don i terike la kosebe koyi; ka soro e terike in jogo ka jugu kojugu >>

Musocce ye naafigike in nininka ko yala ale terike ye jogojuguya jumen ke? Naafigike y'a jaabi ko a terike n'a muso be nogon fe, kanula : « Oméenna sa sa de ! dugumogow bee b'a kalama, fo n'a kera e yere ye. >>

Kuma in ye musocce sogo, fo a son na. Su kolen, terike taara baro la musotigi ka so. Musotigi ko a terike ma, ko a be min na, ale bora a kalama : >> E ni ne muso be nogon fe; ne tun t'a kalama; nka sisan n bora a kalama. >> Terike kulela ko : >> Han ! Jon y'o fo i ye ? >> A ko terike ka bo a kunna.

Musocce in binna a muso kan k'a bugo kosebe. Nka, o bee la terike in ma tojogonke ka so bila, fo ka waati janba ke. Owaati kono, musocce ye ko segesenge, ka t'a soro tige kise kelen t'a la. Nkalohin tun don. Naafigike in tun b'a fe k'a n'a terike bila nogon na. Musocce kelen ka ko jedon, a ye yaafa nini a terike fe. Ko naafigiw de y'u bila nogon na.

N balimaw, n'i y'a men ko naafigi, a fo nkalontigela. Ni naafigi y'a donkow bee fo, a be laban ka don nkalon na, k'o tige ka da mogow la. Ala k'an kisi naafigiw tooro ma. N be kibaru kanubagaw bee lajelen fo, dan te foli min na.

Sheki Madu So N°1
 Animatori. Ntinenga. Fana

Ka bo jalan

Jalan dugu be Kolokani mara la; a ni kolokani ce ye kilometre 17 ye. An ka kafodugu ye Coribugu ye; Jalan sigilen don o ni koron cs; u ce ye kilometre 9 nogonna ye.

Anw fe yan, balikukalanko te tulonko ye. An ye balikukalanso jo kabini san 1977. Nka, okalansobinna k'a sababu k'e mogow ka salaya ye kalanko la. Nka, san 1996, anw nipozoze «B.A.D.S.» jera ka kalanso kura jo, k'a billi ni toli ye. An be don min na i ko bi, kalanden mogo 139 nogon de be kalanke kalanso kura in kono : ce w ni musow.

O kofe, an b'a nini jamana jemaaw ani

keneya tigilamogow fe, u k'u janto an na, k'a sababu ke, bana sidonbali do be jamana kono, a be san damado bo. Denmisennin bana don. Dow b'a wele ko «kono». Dow ko naman. Nka fura minnu be bana ninnu ban, olu b'ale juguya.

Bana in be denmisenninw mine k'u si to dogokun kelen, ka se san 5 ma. Wa u kisita man ca. Dow be kule, ka kule fo ka Ala se u ma, u te u dade; caman te lere 5 dafa ka soro u ma sa.

Ala k'an kisi bana in ma. N ka foli be ka taa kibaru baarakelaw ma; ani Alifa Jara.

Kemeseri Jara
 Nocébugula
 Jalan Kolokani

Mogo kana a yerefaga nani ye

Nin kera cekoroba do ye. A muso tun kajugu kosebe. Nicekoroba y'a muso ci fen min na, a te son. Cekoroba diminna, ko ale be taa n'a yere ye, ka so to muso ye. Mogow ko cekoroba ma a kana taa. A ma son.

Don do, dugutilama fe, a y'a laben ka bo, ka taa n'a yere ye. A taara se dugu do la. A sinna bulonda do dayelen na, ka don u du kono, k'a fo dutigi ye, ko a b'a fe ka tile suma du kono. Ko ni wulada sera, a be taa ne fe.

Dutigi n'a ka dunanké tora ten fo ka to mon. Tuma min na to monna, jatigika ye cekoroba wele; u ye dumuni ke. To na banna. Dutigi y'a muso wele, ko a ka na do soli k'a d'u ma. Muso ye na soli ka n'o ke dumuni na, ka laban ka nagalama ke ka dutigi gosi a kunkolo la, fo ka galama ceci fila ye. Dutigi ma fosi fo muso ye.

Nin kelen, cekoroba wulila k'a fo ko mogo kana a yerefaga nani ye. «Ne taara n ka so» Nbalimaw, mogoman kan k'a yerefaga nani ye.

Yulusa Balo
 Tasone
 Falo Bila.

Bana minnu bë soro cénimusoya sira fë

Cénimusoya banaw bë soro an ka sentanjamanaw kono cogo minna, u bë soro setigijamanaw kono o cogo kelen na.

Bana ninnu bë denmisénw de mine ka caya, minnu si bë san mugan na, ka se san mugan ani naani ma. A jirala ko cénimusoya banaw bë mogo hake minna, n'olu bë se ka furaké, k'u kenya, o ye mogo miliyon 333 ye, dijé kono.

An bë don minna i kobi, n'iye sidabana den kerefë, cénimusoya bana suguya naani minnu ka ca dijé kono, olu file : A fôlô ye «Gonokokisi» ye. Ale bë mogo miliyon 62 la, dijé kono. A bë cœya kono na ni banakotaaboyoro sokonona jeni-jeni. N'a juguyara kosebë a bë don jolini dusukun, ani tugukunw bëe lajelen na; n'a ye kunkolosemë mine, o bë ke kanjabana ye.

Filananye «shimidiyenninwye». Óbana bë hadamaden miliyon 89 la, dugukolo kókan. Nin bana in ma teli ka bangé kéné kan. N'a dun ma lakodón joona, a laban bë muso bali denwolo la. O kofé, jigginsi senfe, ba b'a yelema den fë; o bë ke sababu ye ka jédimi ni tulodimi bila denyerénin na. Muso b'a yelema ce fana fë, k'o ta ke ceyakonona ani kokiliw dimini ye.

Cénimusoya bana gurupu sabanan ye «Sifilisi» ye. Ale bë mogo miliyon 12 la dugukolo kan. Ale bë jate banaw fë, minnu ka jugu kosebë, n'u ka teli ka mogo faga yorónin kelen. N'a bora sidabana na, bana kelen min bë hadamaden farikolokanna bëe lajaba, ani dusukun ni kunkolosemë, o y'ale dörön de ye.

Gurupu naaninan cénimusoya banaw bë wele ko «Tirikomonasi». O bë hadamaden miliyon 170 la, dijé kono. Ale bë musoya kono minne, ka jijemanbo bila muso la. Taamasiyen foyi te bana in na, min b'a jira kéné kan.

Nin bana minnu kofolen file, n'a bora «tirikomonasi» la, ni dogotorow b'furaké ni «toronidazoli» ye, a to bëe lajelen bë furaké ni «antibiotiki» ye. Nka, min ka fisa, niwajibidon, oyedogotorow segereli ye joona, tuma min na n'i somina ko bana ninnu do la kelen b'i la, walima i kerefë mogo la.

Don o don, cénimusoya banaw bë ka fanga soro ka t'a fë; sanga ni waati bëe a bë mogo do mine. O sababu te dowere ye hadamadenw ka basigibaliya ni kunun laadalakow bilali ye kofé, laadalako minnu balamininen tun bëe an ni jeneya ce. Sisan takelen don, i ni min mana bën kola, i bën sin ka je o fë.

Bana ninnu bëe n'u taamasiyenw don. Nka, a sabatira ko u bëe ka damatémén juguya bë bo u ni sida cemance de la; k'o sababu ke cénimusoya banaw delila ka mogo minnu mine, olu de ka teli ka sida soro.

Bi, biin nadjelaminikeneyakow ciyakëda «O.M.S» bë k'a sinsin fen damadow kan, walasa ka bana ninnu kélé. A fôlô ye cénimusoya seginni ye a minen kono, n'o ye danbe, bonya, ani yéretanga minen ye. A filanan ye mananinw dilanni ye k'u caya, k'u soroli nögoya bëe ma, dijé seleke naani bëe lajelen na. A sabanan ye cénimusoya banaw mineli ye ni fanga ye kenyé baarakelaw fë.

A naaninan ye kenyé bana baarakelaw sinsinni ye kosebë cénimusoya banaw furakeli kan.

A duurunan ye ka feerew siri, minnu bë banabaatow lase dogotoroso la joona, ka soro bana ma juguya. A wɔɔrɔnan ye ka cogoya jini bana taamasiyenntanw lakodónni na, musokonoma la, i n'a fôsifilisi n'u jøgønnaw.

Witamini «C» nafama caman bë nsiramugu la

Afiri sahara jukoro jamanaw falen don nsirasunbawla. Ujirifarawn'ujiridenfaraw bë ke tobilike dögow ye. Jurukisew bë dilan n'u ye fana. Nsirabuluna ka di a ne bëe lajelen ma. Nsiradenji ta ye timiya dan ye.

Nin bëe tememen ko, nininikélaw bë k'u banban nsiradenw nafa de kan kosebë, bawo «witamini «C» caman b'u la, min joyoró ka bon hadamaden farikolo baloko juman na.

Donnikela faamuyalenw ka fôlî la, «witamini «C» bë mogninfarikolo jo ka bana caman kélé, i n'a fobugun min bë da je kan ani jolisirabana caman ni

tansönbaw.

A jirala ko «vitamini «C» soro» doğoyali dugukolo gansan kan, o ye nininikélaw wajibiya k'a nonabilä dilan ni fen wërew ye. A hake min bë soro jiridenw ni senefenwërew la, olu tijé ka teli marakojuguya ni tobilikojuguya ni funteni fë.

Nka Afiri tilebin jamanaw b'a jiriden n'a senefen minnu mara, olu mine ko ka ni, o de kosoñ yenkaw bë nsiradenmugu min bo, o vitamini «C» te doonin ye.

Mali nininikélaw yajira ko ankajamana nsiradenw «vitamini «C» nafama ka ca, k'o sababu bë nsirasun suguya cayali la.

Asipirini bë dusukun ni nugu furaké

Alimanw ka lakaletasëben do, «Desiland» y'a jira ko asipirini ka fisa kosebë dusukundimi ani nugulabana ma, kérénkérénnenyala «kánséri» min bë nugu mine. Segesegeli minnu tun bë sen na, lamerikenjamana kan, a bë san caman bo bi, olu fana y'a ko sementiya. Asipirini yere lakodónna a ka ca ni san kemé ye bi.

A sababu bora alimanden do la, min togo ye Felikisi Hafimani, n'a tun bë baaraké Bayeritogola ciyakëda la. Koloci tun bë Felikisi ka cekoroba la. Wolofa in tun bë fura minta, o tun b'a tooró kosebë, a tun bë konodimi bila a la.

O kosoñ, a denke Felikisi, n'ale tun ye furako jeninibaga ye, o ye fura do laben ka d'a fa ma.

Ofura tögoye ko «Asetilasiliki». Asipirini bora nin fura in de la. K'a ta o don na ka se bi ma, don o don do bë fara asipirini jecí n'a nafa kan ka t'a fë. A ka ni kunkolodimi, jindimi ani farigan ma kosebë.

A sabatira sisan ko mogo min bë to ka asipirini dɔɔn-in-dɔɔn ta, a ka c'Ala fe dusukundimi t'i tooró i ka jenemaya kono. Wa a b'i tanga nugulakanseri fana ma.

Hakilijigin siratige la, asipirini man kan ka kunun i n'a fo niwakini, walima furakise dòw. Asipirini bë yeelen ji la; k'a ji min, ka naga bon.

Yeko ye foko ban !**Bee n'a joyoro ! Yeko ye foko ban !**

Baarakedenw ni tanu ka kan !

Hali ni mogo jugu ye nsonsanye, okana i bali ka son a ka boli ma. Ne shékasidolon; ne ginginmasakorô; ne kongotôn; ne dumunitôdunna; ne gabugusisi; ne magasankonosila; ne gakorosila; ne worobinekungolo; ne jibojuru ne finikominen !

Hali n'aw ma ne tanu, ne bee n'ye're tanu. Ne de bee wuli bee je; ne de bee da bee ko. Ee ! Jaa Lelenin caman be mogo senkorô ! Nka, jate t'u kan ! Jaa du baarabakela ma ka go ni du denkolon ye ! Aa ! ne te dimi tugun.

Nka, mogo t'a jukunanmugu diya dô, ni sumunin ma bo a la. E muso ! E ko ne nogolen ; ko ne tegé te don i kun minen kelen kono, dumuniwaati. Hali kolipalan, ne te se ka ko o la. Ne nogolen ! Nka ne dun b'e ka baara bee ke. Jon ye ne nogo, ne min b'e ka barama nogobaw ko, muso kolon ?

Ne bee soli k'e ka minenw ko, k'e ka daraka tobi; jon ye ne nogo, muso salabaato ? Ne de b'e ni ce ani dukonmogow bee ka finiw ko; jon ye ne nogo, muso barajintan ? Muso barajinibali. Ne de bee e ka nobaw susu; jon ye ne tegé tige, numandônbali ?

E muso, i te sabali ten sa !

Ni ne ko te, mogo darakadunbali na taa baarakeyoro la.

Ni ne ko te, kalanden caman na taa u kunjugu kan.

Ni ne ko te, muso caman na gen ka bo baara la de !

Ni ne ko te, dumuni te dun du caman kono a tuma la.

Wa, ni ne ko te, muso caman furu na sa de !

Ni ne ko te, e nogolen na yaala.

E ko ne nogolen, jaa ne de bee e ye're je !

Ni ne te muso min bolo waati min na, a be ke i n'a fo fa ka don o tigi la.

Nin bee kofe, an caman ka wari te soro a sorotuma la. Fodow sotaatum a be temen u kan, ka kojow bila samiye la.

Dow fana be ban k'an sara, ee ! mogo woosi, k'o kumaniya o tigi ma ! Ala doron de bee se k'o kiiritige.

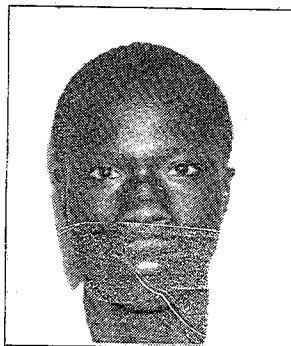
Ni min t'a fe k'an ka wari sara, o n'a fo : ne ka wari tununna de; ne ka sanu tununna de; walima ne ka kannakonon garanti tununnnna, k'o b'an bolo dogo la.

Aa ! ne ma fen kelen min faamu, fentununni te fo abada, fo warisarako kuma ka fo.

An balimamusow ! A' te sabali ! nkalon bee ka ni mogo da, fo kunato temento y'a

bolo fa i ka tiga la !
An balima togodalalamogow, a' y'a denw waaju, n'u ma ne dugubakono baaraw ko. U kan'a to u ka wari ka caya mogo la. Sabu fiyento be donke n'a sara ye. Danakojugu be mogo mago sa.

Kasumu Kulubali
Benugu
Jamana Bila.

Muso ka kan ka kalan

Muso ka kalanbaliya man ni; a b'an ka jamana segin ko

Muso ka kalanbaliya b'an ka duguw segin ko.

Muso ka kalanbaliya b'an ka duw segin ko.

Muso ka kalanbaliya b'an ka kenyea segin ko.

Mali musow ! A' ye wuli, aw ka kalan ke, o de b'an bo nogo la.

Mali nemogow ! A' ye musow deme kalan na, o de bee an ka jamana taa je. O de bee duguw ka netaa nogoya.

Abudulayi Bangali
Zerelani II. Kilela. Sikaso.

Muso jugu

Poyi ! ducimuso, muso jugu
Muso jugu ka jugu sa !

Ne siranna muso jugu je sa !

Ala ka ce bee lajelen kisi muso jugu ma sa!

Sabu wulu ka fisa ni muso jugu ye.
Ne b'a fe ka doonin fo an ka jamanadenw ye, muso jugu ka ko kan.

Muso jugu den ye ntori ye; n'i y'a mine, a be sugune k'i kan.

Muso jugu taamasiyen file nin ye du kono.

Folo: a be dudenw ni siri ka da u kun.

Filanen: siginogonw bee be kule n'a togo ye.

Sabanan: a be werewereli don dudenw ni jogon ce.

Naaninan: a b'a ye're jo ce joyoro la du kono.

Duurunan: a be ce balimaw juguya; kuma te teriw ma.

Wooranan: a hakili la k'ale denw b'ena ke fen ye.

Wolonwulanan: ab'a foko ab'a denmusow

don furu la, a ye're ye, yoro min ka d'a ye.

Seginnan: a b'a fo k'ale jogon te du kono.

Konontonnan: a be du gundow boroto, sigida la.

Tannan: dunan te don du kono abada n'o ma bo n'aw ka du gundo do ye.

Tannikelennan: ko o ko man dia ce ye, o y'a ka ko keta ye.

Tannifilanan: fen o fen ye human ye, o te bo a da kono tuma si la.

Tannisabanan: muso jugu hakili la k'ale tene dese.

Tanninaaninan: a be du here bali

Tanninduurunan: a be du danbe bo a la.

Tanniwooranan: a be dudenw bee don jahanama kono, fo ni Ala ye mogo min kisi.

Tanniwlolwulanan: a jogon mogo-bila-jogonnamogo fila te dugukolo kan.

Tanniseginnan: a jogon yaalakela fila te.

Tannikonontonnan: a te malo abada; wulumuso ka ko keta ye a ka ko keta ye.

Abudaramani Jara
Bamako-Sabalibugu.

Bi furu ka di dere !

Ne ni musokoro do barola. A ko n den ; ne ko naamu. A ko bi furu ka di dere. Ne ko cogo di ? Musokoro ko : « Anw be furu waati min na, musow tun te se ka ban u cew ka baara ma. Wa, a tun te kun an na k'u suruntu; kuma te nenini ma ! N'anw tun y'an cew tana tige, u b'an mine k'an gosi ; n'an taara so, ka soro an jo te kele la, an faw be laban k'an kalaya kokura ; ka soro k'an bila ka taa di an cew ma. O tun mana ke, an be ke an cew sago ye. Kele tun be nogoya kosebe. N denke ! O koro te ko an faw tun te ko kalama de ! An tun ka di an faw ye fana.

N denke ! bi furu ka go aw la de ! Ka da mun kan ? Bi musow kunna ka di ka temen aw kan. Aw n'a' musow mana kele, n'u bolila ka t'u ka so, ujob'alawo, u jo t'a la wo, ni kuma sigira, faw b'u kanto ko denmuso ka taa nin kelen na; ko n'a seginna ka na tugun, ce ka bolen be segin a ma !

N'o kera, muso be na do fara kewale jugu kan. Bi cew ye jogon segen de ! Ce korobaw ni cemisenw. A te je fo an ka sira korow taama ! N'o ma ke, aw te here soro abada anw musow bolo. »

Nin ye musokoro ba ka laadilikan ye ka nesin bi cew ma. Furu te don kelen ko ye. A diyakojugu n'a goya.

Adama Dawuda Sangare
Jumazana-Kocebugu-Fana.

Musow

Woro ko di ?

Dununkan bora
Dununkan kɔrɔma;
Woro-saba-dununkan
Worotila dununkan
Woro ko di ?
Fen kelen, nɔci caman
Worotilayɔrɔ,
N be ye o kene kan,
N be taa furu la,
N be mogow don nɔgɔn na
K'u kantɔ, k'u ben
danaya sɔrɔ, maakɔrɔw yɔrɔ
N ye bonyalan ye.
N be dusu nagali
Nisɔndiya kene kan,
Denkundiyoɔrɔ la,
N ma ka di.
Banniyɔrɔ, sarakabotuma
N be dusu saalo.
N ma ka go :
Dogo ye kɔrɔ dogɔya
Ee ! Bonya birifini nɔgora
O te je ni safune ye,
Fo ni sariya woro binna
Dogo kan.
N be min fe
N'i ye n ko, i ye n saniya
Ala k'i saniya !
N'i ma n ko, i ye n nimi ten,
I ma jugun n na, mɔgo kana jugun
i la.
N'i ye n ceferen, ka mogow son,
I ye n bugun,
Ala k'i bugun !
N'i ma n ceferen, ka n nimi ten
I ye n kafo,
Ala k'i kafo !
Wa n ye hadamadenso nebaa do
ye.

Mohamedi Kone
Lakolikaramogɔ Buguni-Lise.

Dugubakɔntaa be togodala npogotigiw kunmayelɛma.

Togodala npogotigiw ka Bamakotaa
ye kasaara lase musoce caman ma
an ka duguw kɔnɔ. Npogotigiw mana

taa dugubaw kɔnɔ, u ka yetaw n'u ka
ketaw, an'u ka fotaw be caya.
Caman be yen, olu b'u ban u ce folow
la, ka nɔbo ce wərew fe, dugubaw
kɔnɔ. Dɔw ka kɔnɔ mana dɔgɔda, u be
boli ka taa dugubaw kɔnɔ. N'a fɔra ko
e ye muso mamine, ka furu nafolo
sara k'o ban, o muso ka ban e la, o ye
kojuguba ye.
Nka, a be fo ko ni mɔgo nɛna, a tigi be
caya. Ni mɔgo tijena, a mansaw kelen
ta don. A be fo fana ko ni bolo ka ni, a
be be mago nɛ; nka ni bolo banana,
o dimi ye bolotigi ta ye. Okɔson, n b'a
nini den mansaw fe, u k'u janto
denmusonin ka furuko la. Furu de
folola; wa furu de be laban. Kanu diya
o diya, a te furu bo. Wa denmuso be
neni yɔrɔ o yɔrɔ la, a mansaw fana be
neni o yɔrɔ kelen na.
Ne b'a nini npogotigiw fe, u k'u janto
furu la. Muso danbe ye furu ye. N be
kibaru kanubagaw be fo.
Kerenkerennɛnya la. Nbe Dirisa Fonba
n° 1 fo, Kula, Joyila mara la, ani Saliya
Kumare, Salekɛ Merijela, Dogo
arɔndisiman na; ka fara Mamadu Jara
kan, NPeseribugu, Masantola,
Kolokani mara la, ani Dirisa Bakari
Jara, Diyo Buwatubugu, Kati mara la,
ani Amidu Kulubali, n'oye balikukan
karamogɔ ye, Bamako.

Sheki Madu So n° 1
Animateri Ntinenga Fana.

Nemajɔbaliya be kara se mɔgo ma

Ne file ka nin masala min bo, tijɛ don.
A kera yere de !
Dunbuyake do don; i y'a don
dunbuyalakaw te ko nɛnabɔlen ke !
Ale muso
jiginna denke la; den numanba ! A
yere nisɔndiyara haali ! A ye denkundi
dogɔda. Sann'oce, Dunbuyakε ye boli
boli caman ke musakakow la. Ne yere
nɔgɔn sègenbaatɔ don !
Denkundi don selen, wari bère ma
sɔrɔ. Darakakafekow ninbuuru sɔngɔw
bɔlen ko wari la sɔgomada fe, wari to
ma to dɔwɛre ye Dunbuyake kun

dɔromɛ baakelen ni keme ko.
Ale ye keme bila a ka forokiya jufa
kelen kɔnɔ; ka sɔrɔ ka baakelen bila
jufa do kɔnɔ; ko den tɔgɔ mana wele
alimami fe, keme na di jeliba ma; ko
baakelen na di musow ma ka
dumuniba tobi. Alimami ye kalan ke,
ka faatiya mun nɛda la, ka den tɔgɔ
wele Dunbiyake fa la.

O kelen, yafa kera jama ma; mɔgɔw
sorobara nɔgɔn na; jeliba wulila a ka
majamuni na, ka Dunbuyake buruju
be tereɛme. O bee la Dunbuyake be
tegedi la a ka mɔgo sɛbɛw ma, k'u fo.
Jeliba y'a jija fo ka gɛre Dunbuyake
la, k'a ta nini a fe.
Dunbuyake ma jateminɛ; a y'a tɛgɛ
kar'a ka jufa do kɔnɔ, ka bo ni wari ye,
k'o di jeliba ma. O fana y'a bolo kuru
n'o ye ka taa so, a sewalenba.

Tuma min na jama yerekera, musow
gerela Dunbuyake la, a ka wari di sa,
walasa tobili ka ke. Ay'a tɛgɛ kar'a ka
jufa tɔkelen kɔnɔ; bolo bora ni doromɛ
keme dɔrɔn ye. Jaa ale ye baakelen
in de di jeliba ma o ka son ye, a m'o
don; wa o fana ma foyi fo a ye !
Dunbuyake jolen hebekura; a m'a
don a b'a ke cogo min na. A ko
musow ma, a'ye n kɔnɔ, n be taa ka
na sisan. A ye jeliba bara sègèrɛ ni
boli ye., k'a fili ka don o ka so, k'o ka
nɛ ale ma k'a sutura Ala kama, ka
keme minɛ ka baakelen in segin ale
ma, ko n'o te a ko na ke malo ye de !
Jeliw fana n'u ka ko bee, horɔnya b'u
la. Jeliba ko a ma : «A ko file de ! i k'a
don ne ye n ka bi musakaw bo a la ka
ban; ne ye malo ni na, ani sogo san;
fɔn'i be wari tɔmine de !» Dunbuyake
ko : «N b'a diya o dafali la ni n malo
ye.» A y'o minɛ k'o dafa nini juru la,
ka t'o di musow ma, ka tobili ke.

N balimaw, ne b'a fo aw ye k'a
geleya, aw si kana son Dunbuyake
ka nemajɔbaliya nɔgɔn k'a si sɔrɔ. A
malo ka to dunbuyalakaw dɔrɔn kun
ten ! N be Kibaru baarakela bee fo u
ka timinandiya la; ka Eli Haji Modibo
Jara fo kosebe k'a sababu ke a ka
cesiri ye, ka silameya kitabuw
bayelema an ka kan na; walasa anw
fana ka se ka faamuyali ke.

Isiyaka Sidibe
Kibaru kanubaga
Bamako-Sabalibugu.

An ka balikukalan deme

Balikukalan sinsinna anw ka jamana kono a ka ca nisanbisaba (30) ye bi. Nka, n'i ye baara kelen jatemine, i b'a soro joyoroba

te balikukalan in na koseba sabu a demebaga man ca. N'an ye balikukalan ka netaa siri jamana nemogow la, a te fanga soro jocna barisa a nafaba t'olu kan. Olu tena fasokanw kalantun, wa u denw bee be lakoli la. O tuma, walasa balikukalan ka se ka barika jenama soro jamana kono, a ka kan a kanubagaw de ka wuli k'u cesiri. O la, ne be wele bila balikukalan karamogo jolenw de ma, u ka ke u ka dugu politiki nemogow ye; u ka fanga nini fo ka se depiteya ma. Ne ka faamuyali la, ni balikukalan karamogow ye joyoro soro faso bulonba kono, u be se ka fasokanw y i r i w a l i k o kuma fo. Mali depite si te hami an ka kanw yiriwacogow la. Tuma o tuma, u be sariya kuraw wote; nka u te foyi fo balikukalanko la.

Ne dalen b'a la, ni bbalikukalan karamogow ye joyoro jenama soro faso kono, u be se ka balikukalan ka netaa sinsin. Karamogow kana siran ka depiteya nini. U kana siran ko kalan t'u la, min b'a to u be se ka kuma faso bulonba kono. N'u ma se ka tubabukan fo, u b'u ka kumaw fo an ka kanw na.

O tuma, sanni an ka sigi ka jamana nemogow laje balikukalanko la, karamogow yere bee be se ka wale doke min nafa be se fasokanwyiriwali ma. An be waati min na i kobi, anw ka jamana kono, n'i te joyoro human na, i ka kumakan te lamen, i te jate; wa hali n'i te tije fo, o te barika soro. O koso, ne b'a nini balikukalan kanubagaw n'a karamogow fe, an ka wuli k'an jo; an k'an cesiri walasa fasokanw be se ka sinsin jamana yoccamana na. An ka wuli walasa an kumakanw be se ka lamen. Ni fen

min ka di mogoye, i b'o ladon kosebe. O tuma, an ka balikukalan ladon n'an donko n'an seko bee ye.

Amidu Kulubali-Balikukalan karamogo

Kibaru ka to k'an danbe korow lakali

N'iye Mali laje bi, k'a jateminne kosebe, i b'a soro ko a n'a korolen ce ka jan nogon na. Folo, den tun be fa bonya; a tun be ba bonya. Dogonin tun be koro bonya. Nka sisani, o t'a la. Ni Kibaru baarakelaw n'a kalanbagaw m'a laje ka jamana ka ko korobaw bo Kibaru kono, ani an danbe korow, walasa an ka folo-mogow tun be ko minnu ke, hadamadenya siratige la, an ka se k'oludon k'ufaamuya kosebe. Obese ka ke sababu ye jamanadenw k'u taamasira n'u taacogoyaw don, sabu bee ta kera i yere ye bi. Ona se k'anw sewa kosebe. Ala ka san kura herew di an ni maliden kelen-kelen bee ma.

Abu Konate
Konsofon-Flamina

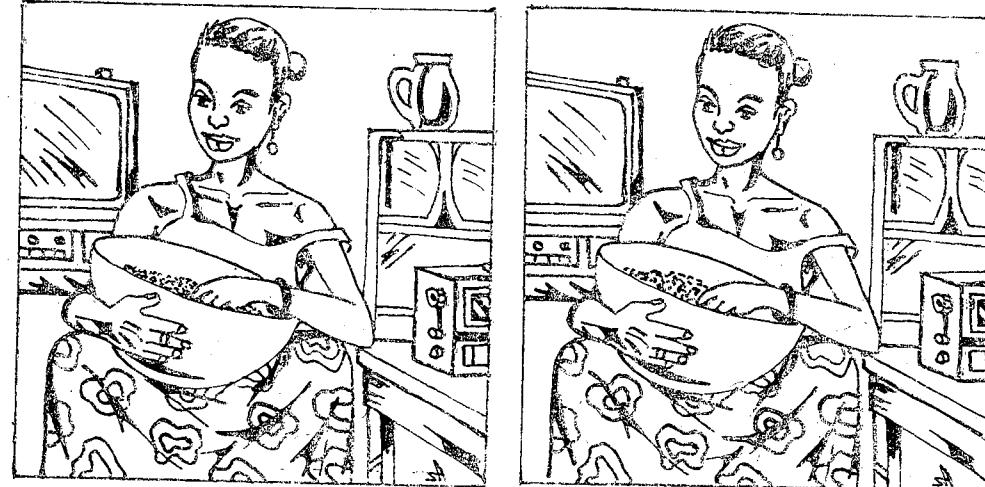
Karamogo !

Karamogo, i ni baara, i ni segen, i ni kolamine. Jamana yeelen, n'a soro dayelebaga, n'a jidibaga Kenya sabatibaga Dibijugu farabaga Kalanbaliya dibi koni ! Jon ye flyentow ne yele ? ka kunatow ke ka sebennike ? E ko ! Denmansaw jugu folo; sinjiesigi dilanbaga. I ni ce; i ni betara. E min ye ko don, ka ko koro don. I cesiri; kodiyinbagaw b'i nafe. I faso n'i ka jamana kanu, K'u bo dibi ilia, kalanbaliya ni nstaabaliya dibi la. Dibi min te fara abada fi ka kalan ka kalan, ka kalan, mogo be waso ni tije kelen min ye n'a te ban, a te yelema, o ye kalan donniya ye. Donniya min te ban.

Yakuba Damele.
Animatori -Tasona-Bila-mara

TULON

Nin desen fila dilanbaga y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A y'olu nini.

KORO

1) - Jilien, santeela la. 2) - Filmekondien. 3) - Arajo, numane. 4) - Tabail kereda; 5) - Taafe segen ds. 6) - television (jabbarain) santeela la. 9) - Tabail sen ds. 10) - Muso battekakoloni ds. 7) - Bololangege min be bolionki na. 8) - Buijan kelen min be jabbarain santeela la. 9) - Tabail sen ds. 10) - Muso battekakoloni ds.

Seko ni dɔnko

KIBARU, I NI CE !

Kibaru, i ni ce ! Ni ne ko i ni ce, i ni ce i ka yaala-yaala la. I ni ce i k a manumanko yaala la. Ni n ko i ni ce, i ni ce i ka konoganto yaala la, i ni ce i ka dakabana yaala la.

Ni n ko i ni ce, i ni ce i ka nisondiya yaala la. Poyi ! Kibaru, i nice. I nice i ka dijne seleke naani dakabanankow tomoli la, ka n'olu ke anw sigilen tege. I ni ce i ka dijne seleke naani konogantokow tomoli la, ka n'olu ke anw sigilen tege. I ni ce i ka dijne seleke naani manumankow tomoli la, ka n'olu ke anw sigilen tege. I ni ce i ka dijne seleke naani nisondiyakow tomoli la, ka n'olu ke anw sigilen tege. Poyi ! Kibaru, i ni ce. Ni n ko i ni ce, n'i y'a ye anw sigilen be dijne seleke naani kibaruyaw don, Ala ni kibaru sababu. Ala ka kibaru sen fila, a bolo fila, an'a je fila kene.

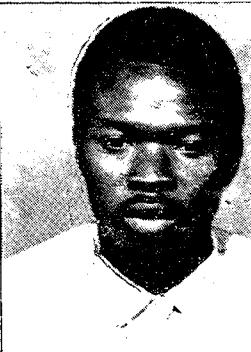
Poyi ! Kibaru, i nice. I nice i ka mog bilali la dijne latige taabolo numanw ninini siraw kan; ka laban k'olu soro nogoya la. Kibaru, i ni ce !

Sumayilake Kulubali
Fasumuku Kula
Kulukoro mara.

KANA KABA! KANA YAADA!

Ne nɔgɔn te n ba denwna, o ye tijne ye; nka n nɔgɔn te muso were denw na, o ye nkalon ye. Nin kera morike do ye, min tun be kaba; a tun be yaada. Don do la, a yelenna so kan, ka dugu do segeré. A tun be ka jalamuguba do meleke, fo k'o to bon so kokan.

Morike nana temen denmisén dow la, ka taa jigin do ka du kono. O kelen, denmisén do wulila ka taa a bakatamatian fininmugu montonnen ta, ka kolonkala ke k'a cemance tan ka bo, k'o biri a kun na, ka soro ka t'a sigi morike kerefe, k'a kanto morike ma : "somogow ka kene ?"

Morike y'a jaabi, ka jalamugu file, k'a file; a sinna k'a ka jalamugu foni ka bo a kun na, k'a fo : "Bisimilaahi, nin fana ye sebeko ye ?"

Oduguje, moriketaara kungo kono, ka geséjanba do tige, k'o don a da, ka so sira mine; a be to k'a ninw tereke ni geséjanba in ye, fo a jatigila la. Denmisénw y'a temento ye. U wulila tugun, ka taa kungo kono, ka jiribolo do tige. U mogo naani ye jiribolo da u kan na, ka so sira mine. Min be kofe, obé kajiribolo kundon a da kono; a be to k'a ninw terike.

Denmisénw nana temen morike sigilen na. U temennen k'o morike y'a ka gesé fili. A y'a ka so mine ka taa. Halibi, morike ma segin.

Jara Tarawele
Farabugu -Jijeni -kolokani Mara

Madu Jara ni Yusufu

Fane ma fosi fo tijne ko
N nisondiyalen be nin bataki in ci, ka n karamogow, Madu Jara ni Yusufu Fane ka kumaw tijetigiya, u ye kuma minnu fo kibaru boko 295 ani boko 297 kono.

Ofisi kono bi, balikukanlan be zafu n'aw karamogow de bolo; wa an ne te demebaga la an na fana de ! Nka, n'o y'a soro karamogow da be balikukanlano dantigeli la, sanfela la, ko caman be kesisan, olutuntena ke. Netena kuma caman werefokate men Madu Jara ni Yusufu Fane ka kumaw kan. Nka, n b'a don kono, n'i ko i be mogo kunko n'enabo, a kana bo a kalama, o ye wale ye min te se ka faamu hakili fe.

O tuma sa, jamana mogohakilimaw ! Anw ka wele be ka lase aw, ma. Mali dugumisen ka ca ka temen dugubaw kan. Mali faamaw ! aw y'a jija, a k'anw ka hakililata in laje ji nemajolen na. Kuma dama te Mali jo; kuma te Mali bo nogo la; fo baara ! Wa baara tonka di baarakela ma !

N ka miiri la, jamana n'emogo faamuyalenw n'an ka wele in jaabi joona. N te se ka kuma in kunce, ka soro n ma foli lase kibaru baarakelaw bee ma, anibalikukanlafasajekuluw kelen-kelen bee. Ala ka Mali yiriwa ben ani kelenya kono.

Ibarahima Jara
Animateri
Surukutu Dogofiri.

Aw ye n lamèn

Ee ! a ye n lamèn
Ee ! ne jorelen.
Ee ! an ye son do da an mansaw la.
Ee ! ne maloyalen kosebe.
Ee ! an ko an mansaw ye dimi don anna,
K'an ma don lekoli la.
Ee ! olu na yele an na koyi
Ee ! lekoli daminera faantan bonda, an m'o don.
A doni tun te somogow kun, an ma o don.

Ee ! an mansaw be fisaya n'anw ye de !

Ee ! balikuw y'u ka balikuya lasa ; u y'o doni da denmisénw kun tungun.

A ma fo denmisénkalan de !
Ee ! an mana kuma, ko balikukanlan te fen ye.
Ee ! a ye n lamèn; a ye n lamèn.
Balikukanlan fana daminera faantan bonda.
O fana be taga k'anw dan wa ?
An mansaw na yele an na de !
Balikukanlan denke foto ye
« Tonwilasuwa » ye.
A denke filanan ye « Gurupuman » ye.

Ee ! balikukanlan sababu la,
jatebomasin ye sanga soro de !
Aw y'a miiri; a' y'a miiri, a' y'a miiri!
**Bancini Sirima Daa Jara
Koyan Donbila Kati**

"AMAP" kuntigi

Gawusu DARABO

Mali kanw kunnafonisbenw

baarada kuntigi

Danze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefoni: 22-21-04

Kibaru Buguliyé Bozola

Bamako -Mali

Dilanbagaw ni sebenbagaw kuntigi

Basiriki Ture

Sebenbagaw kuntigi

Baadama Dukure

Labugunyoro: Kibaru gafedilan baarada

Bolen Hake 16 000